

Årsmelding for FAGUS 2009

FAGUS har et svært aktivt år bak seg. Det er tydelig at organisasjonen er blitt mer kjent og at FAGUS har markert seg som en pålitelig samarbeidspartner. Økonomisk har 2009 vært solid og gitt et overskudd.

Styret

Styret har etter årsmøtet 3. februar 2009 bestått av:

Trygve Sundt, styreleder
Tormod Sola, nestleder
Hege Gultvedt
Jorun Hovind
Per Rønningen

Styret har hatt 9 styremøter i 2009. I tillegg har styrets medlemmer utført et stort arbeid mellom møtene og jobbet i tett kontakt med daglig leder om fordelte oppgaver.

Rådet

Rådet har i 2009 bestått av:

Bad, park og idrett	Rune Titlestad og Helene Bugge.
Norsk trepleieforum (NTF):	Kristin Moldestad og Roger Eklund.
Norske landskapsarkitekters forening (NLA):	Marit Hovi og Ragni L. Helweg.
Norske Anleggsgartnere NAML:	Arvid Ekle og Knut Geir Bjartland.
Norsk Gartnerforbund (NGF):	Jon Røine (til høsten 2009), Katrine Røed Meberg (fra høsten 2009) og Inger Hilmersen.
Brukerrepresentanter:	Willy Thomassen, Steinar Aardal og Erland Engen.
Representanter fra forskningsmiljøene:	Ingrid Ødegård fra ILP/UMB, Arne Sæbø fra Bioforsk Særheim, Tove Fjell fra IPM, UMB (til våren 2009), Arvid Strand fra TØI (fra høsten 2009), Inger Sundheim Fløistad fra Bioforsk Plantehelse (fra høsten 2009).

Rådet har hatt 2 møter i 2009, hvorav det ene var i tilknytning til årsmøtet 3.2.2009. Høstens rådsmøte ble avholdt 25. november i tilknytning til Grønn Galla. Det har vært godt fremmøte på begge møtene. Helene Bugge er rådets representant inn mot styret.

Administrasjon

Hege Abrahamsen er ansatt som daglig leder i FAGUS. Fram til årsskiftet 2010 har stillingen vært et engasjement. Fra 1. januar 2010 gikk stillingen over til å bli fast. Det er utarbeidet en justert stillingsbeskrivelse. Delegering av oppgaver innen styret og samarbeid mellom daglig leder og styrets medlemmer om enkeltsaker oppleves som fruktbart og meningsfylt. Styret vil berømme Hege Abrahamsen for den jobben hun gjør som daglig leder, hun utviser stor selvstendighet, initiativ og grundighet.

Markedsføring

Det er i 2010 lagt ned en del ressurser i å utvikle hjemmesiden www.fagus.no. Først og fremst er det lagt vekt på å forbedre brukervennligheten for administrator, rådgivere og abonnenter. I tillegg er den nye abonnementsformen for studenter og lærlinger innlemmet i nett-tjenesten.

Det er videre utarbeidet visittkort, brosjyre for FAGUS Rådgivning og nye maler for FAGUS Fakta og presentasjon av FAGUS i powerpoint-format.

Økonomi

Regnskapet for 2009 viser et overskudd på kr 149 598. Egenkapital pr 31.12.2009 er på kr 599 283. Etter styrets vurdering viser årsregnskapet et riktig bilde av virksomheten i 2009.

Styret mener det er riktig å legge forutsetningene om fortsatt drift av organisasjonen til grunn ved avleggelse av årsregnskapet. Styret mener videre at FAGUS bør ha en egenkapital som tilsvarer kostnader til en årslønn.

Norsk forening for kirkegårdskultur – søknad om medlemskap i FAGUS

Det er avholdt et møte for å diskutere NFKs ønske om å bli en av medlemsorganisasjonene i FAGUS. Søknad om medlemskap skal behandles på årsmøtet 2010.

FAGUS Rådgivning

FAGUS Rådgivning utgjør en grunnpilar i FAGUS' virksomhet, både når det gjelder kunnskapsspredning og økonomisk inntjening. Nytt rådgivningsområde i 2009 er sommerblomster med rådgiver Tom Egeberg Hvål. FAGUS Rådgivning har nå 23 rådgivere. Styret setter stor pris på den innsatsen rådgiverne gjør.

I året som er gått er det etablert abonnement for studenter og lærlinger. Dette abonnementet gir samme rettigheter som øvrige abonnenter, med unntak av mulighet for å stille spørsmål.

FAGUS Rådgivning hadde ved årsskiftet 251 abonnenter, hvorav studentabonnenter utgjør 10. Antallet abonnenter har økt jevnt og trutt, men målsettingen om 270 abonnenter ved årsslutt er ikke nådd. Styret hadde blant annet forventet flere studentabonnenter.

Det er stilt 294 spørsmål som er registrert i databasen, mot 261 i 2008. Det er i tillegg blitt stilt en del uregistrerte spørsmål direkte til rådgiverne. Fordelt på anleggstype er det stilt flest spørsmål om "Park og landskapsanlegg", deretter følger kategoriene, "Veianlegg" og "Annet". Spørsmålmengden til den enkelte rådgiver har variert fra 0 til 55.

FAGUS Spørsmålsbank inneholder ca 280 anonymiserte spørsmål. Fagtidsskriftet *park & anlegg* har i 2009 gjengitt utvalgte spørsmål og svar fra FAGUS Spørsmålsbank i en fast spalte.

Det er publisert 9 FAGUS Fakta i 2009, nå totalt 64 stykker.

Det er i 2009 jobbet for å forenkle prismodellen for abonnement på FAGUS Rådgivning. Abonnementsprisene har stått stille i to siste år og justeres for prisstigning i det kommende året.

Høsten 2009 ble det sendt oppfordring til en rekke aviser og tv-kanaler om å ta kontakt med en FAGUS-rådgiver når det jobbes med stoff om vegetasjon og uteområder. Vedlagt fulgte en liste over rådgivere som hadde stilt seg til disposisjon for pressen.

Styret i FAGUS hadde forventninger om å få etablere en rådgivningstjeneste innen universell utforming av uteområder, på oppdrag fra Miljøverndepartementet og Statens vegvesen Vegdirektoratet. Oppdragsgiverne har skrinlagt prosjektet.

Prioriterte saker

Grøntanleggssektorens vegetasjonsbruk og stedegent biologisk mangfold

De siste par årene har FAGUS satt fokus på plantebruk og grønntanleggsrømlinger. Bakgrunnen for dette engasjementet er utarbeidelse av Norsk svarteliste 2007, Lov om forvaltning av naturens mangfold og det generelle fokus plantebruk har fått i fagkretser og det offentlige rom. FAGUS har i dette arbeidet fungert som kontaktorgan for grønntanleggssektoren og mellom myndigheter og grønntanleggssektoren.

Problemstillingen er sammensatt. Styret mener at grønntanleggssektoren må ta ansvar for stedegent biologisk mangfold og at dette må balanseres opp mot mangfoldig vegetasjonsbruk og frodige grønntanlegg.

På initiativ fra FAGUS møttes organisasjoner og institusjoner til diskusjoner i januar og august 2009. Tema har vært hvordan grønntanleggssektoren kan og skal ta ansvar for stedegent biologisk mangfold gjennom bevisst plantebruk. Dette forumet er kalt Samarbeidsgruppa mot uønska plantearter, og deltakere på møtene har vært Artsdatabanken, Direktoratet for naturforvaltning, Mattilsynet, Fylkesmannen i Østfold, Fylkesmannen i Oslo og Akershus, IPM og ILP ved UMB, UiO, UiB, Bioforsk, Statens vegvesen Vegdirektoratet, NLA, NGF, Friluftsetaten i Oslo kommune, Hageselskapet, OasenHageland, SABIMA og SOA.

Samarbeidsgruppa har oppfordret FAGUS til å ta føringen for å diskutere utarbeidelse av en 'code of conduct' (brukerretningslinjer / plantevettregler) for bruk av grønntanleggsplanter.

FAGUS deltok på EPPO Workshop i juni arrangert av Bioforsk. Tema var ulike lands arbeid med 'code of conduct'.

DN har støttet FAGUS sitt opplysningsarbeid mot uønska plantearter i 2009 med kr 150 000. Brorparten av midlene gikk til en bestilling på FAGUS Fakta om bekjempelse av artene kanadagullris, slirekne, lupin og burot, samt massehåndtering. Disse faktabladene utgis i løpet av første halvår 2010 og skal ligge åpent tilgjengelig på FAGUS` hjemmeside.

På forespørsel er FAGUS representert i Fylkesmannen i Oslo og Akershus sin arbeidsgruppe som skal utarbeide handlingsplan mot fremmede arter.

FoU- prosjekt 'Klimavennlig parkdrift'

Styret har hatt som målsetting at FAGUS skal initiere forskningsprosjekter. I samarbeid med Bioforsk er det jobbet for å etablere et FoU-prosjekt innen klimavennlig parkdrift. Som ledd i å finne riktig innfallsvinkel og problemavgrønsning i dette arbeidet er det avholdt ett møte med en rekke kommuner og ett møte med Miljøverndepartementet i løpet av 2009. I samarbeid med NLA, Bioforsk og Civitas har dette ledet til utarbeidelse av søknad om støtte til utviklingsprosjektet "Klimagassregnskap for uteområder". Det er lagt opp til at dette skal knytte seg til klimagassregnskap for bygg (www.klimagassregnskap.no) som er utviklet av Civitas på oppdrag fra Statsbygg. Målsettingen er å komplettere klimagassregnskapet med en modul for utearealer. Søknaden er stilet til Miljøverndepartementet og Statsbygg, der det legges opp til et samarbeid mellom MD, Statsbygg, Bioforsk, Civitas, NLA og FAGUS.

Synliggjøring av grønne områders betydning

Etter initiativ fra Hageselskapet ble Grønt nettverk dannet våren 2009. Foruten FAGUS og stifterorganisasjonene er ILP ved UMB, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Oslo og omegn friluftsråd, Grønne lunger og Byboligaksjonen med. Grønt nettverk skrev våren 2009 et brev til statsrådene i Kommunal- og regionaldepartementet, Miljøverndepartementet og Helse- og sosialdepartementet og satte fokus på de grønne lungenes betydning for helse, miljø og trivsel, spesielt sett i lys av klimaendringer og større utfordringer med overflatevann og høye temperaturer. På grunnlag av dette brevet ble det holdt separate møter med statsrådene Magnhild Meltveit Kleppa (KRD) og Erik Solheim (MD) før valget.

Samarbeid med andre

FAGUS har i 2009 hatt et utstrakt samarbeid med andre.

Artsdatabanken

Artsdatabanken har deltatt på møtene i Samarbeidsgruppa mot uønska plantearter og holdt foredrag på Grønn Galla 2009.

Bioforsk

Forskere fra Bioforsk har bidratt som rådgivere i FAGUS Rådgivning, foredragsholdere og forfattere av FAGUS Fakta i 2009.

Direktoratet for naturforvaltning

FAGUS skrev brev til DN der vi påpekte at dersom de anser grøntanleggssektorens plantebruk som et problem, så må de snakke med grøntanleggssektoren direkte. Dette resulterte i et møte med DN (Seksjon for biosikkerhet, fremmede arter og kulturlandskap) i mars sammen med NGF. Vi påpekte og drøftet grøntanleggssektorens ønske om å bruke fremmede plantearter i grøntanlegg. DN har også holdt foredrag på to konferanser om "Bærekraftig plantevalg" og deltatt på møtene i Samarbeidsgruppa mot uønska plantearter.

Kirkeavdelingen, Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet

FAGUS har hatt ett møte med leder for avdelingen for å finne mulige samarbeidsområder. Kirkeavdelingen stiller seg åpen for å finansiere noen faktablader om spørsmål knyttet til kirkegårder.

Landbruks- og matdepartementet

I et brev ga FAGUS uttrykk for ønske om et nærmere samarbeid, blant annet om miljøvennlig parkdrift som det er naturlig å knytte an til LMDs program for å redusere bruk av plantevernmidler. Tilbakemeldingen fra departementet var at det er mer nærliggende for FAGUS å samarbeide med Statens landbruksforvaltning. Dette er så langt ikke fulgt opp videre.

Mattilsynet

FAGUS har deltatt på 'Dialogmøte planter'. Mattilsynet har holdt foredrag i møte for Samarbeidsgruppa mot uønska plantearter. FAGUS står også på Mattilsynets varslingsliste for tiltak ved alvorlige hendelser, der vi har påtatt oss å videreformidle tiltakene til abonnenter på FAGUS Rådgivning og øvrige kontakter.

Miljøverndepartementet

FAGUS har også i 2009 fortsatt det gode samarbeidet med MD. FAGUS har mottatt kr 100 000 for å gjennomføre prosjekter innenfor lokale klimatiltak, spesielt i forhold til lokal overvannshåndtering som var tema på FAGUS Vinterkonferanse 2009. MD er også en viktig samarbeidspart vedrørende FOU-prosjektet "Klimagasregnskap for uteområder".

Movium og Skov & Landskab

Movium inviterte i september til rådgivertreff for Movium, Skov & Landskab og FAGUS. Fire rådgivere fra FAGUS deltok, i tillegg til daglig leder. Det ble holdt en omvisning på Lignosefestivalen med presentasjon av nye planter, i tillegg til flere presentasjoner av interessante prosjekter i Sverige og Danmark. De ansvarlige for rådgivningstjenestene i de tre organisasjonene møttes også i Oslo i desember for å diskutere felles utfordringer og løsninger.

park & anlegg

Daglig leder sitter i redaksjonsrådet. Mye stoff i fagtidsskriftet genereres fra fagdager og konferanser FAGUS er involvert i, og bladet har hatt fast spalte med spørsmål fra FAGUS Spørsmålsbank.

Planter for norsk klima

Felles vandring i Treforsøksparken i Ås i mai for å se på aktuelle trær for park og gate.

SABIMA

Daglig leder for SABIMA er rådgiver i FAGUS Rådgivning. Trygve Sundt holdt foredrag "Hvilke utfordringer ser grøntanleggssektoren med fremmede arter i norsk natur" på SABIMA-konferanse 29.3.2009.

Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget

FAGUS har holdt et kurs for lærlinger om universell utforming i uteområder. FAGUS har annonse i SOA-håndboka som deles ut til lærlinger.

Standard Norge

FAGUS er representert i komiteen for utarbeidelse av norsk standard for universell utforming av uteområder.

Stifterorganisasjonene

Det er gjennomført 2 møter mellom sekretariatene, der det er informert om egne aktiviteter, sett på felles tiltak og drøftet felles problemer. I 2009 har FAGUS hatt

felles arrangementer med Norske landskapsarkitekters forening NLA, NLAs lokalavdeling i Oslo og Akershus og med naml - norske anleggsgartnere, miljø- og landskapsentreprenører. FAGUS har fått gratis annonse i NLAs håndbok og på deres hjemmeside.

Universitetet for miljø- og biovitenskap

Vi har avholdt et møte med deltakere fra IPM og ILP for å diskutere innfallsvinkler rundt opprettelsen av en gruppe som skal arbeide for å lage en 'code of conduct' for bruk av planter i grøntanlegg. Forskere fra UMB har dessuten bidratt som rådgivere i FAGUS Rådgivning, foredragsholdere og forfattere av FAGUS Fakta i 2009. Daglig leder har presentert FAGUS og FAGUS Rådgivning for studenter på kurset PLV 210 og et kurs for landskapsingeniører.

Fagdager og konferanser

Det har vært stor interesse for de faglige problemstillingene FAGUS har satt lyset på gjennom fagdager og konferanser i 2009. Deltakelsen har favnet bredt og gitt nye abonnenter til FAGUS Rådgivning. Arrangementene har vært vellykkete faglig og økonomisk.

- 3.2. "Lokal vannhåndtering – miljøvennlig og stemningssskapende ressursbruk". I Oslo, 127 tilstede.
- 19.5. Vandring i Treforsøksparken, UMB. Samarbeid med Planter for norsk klima. 47 deltakere.
- 26. og 27.8. Studietur til Stockholm og Enköping. 33 deltakere.
- 15.10. "Bærekraftig plantevalg - blick på klima og grøntanleggsrømlinger" i Bergen. Samarbeid med Norske landskapsarkitekters forening NLA. 30 deltakere.
- 22.10. "Bærekraftig plantevalg - blick på klima og grøntanleggsrømlinger" i Trondheim. Samarbeid med Norske landskapsarkitekters forening NLA. 26 deltakere.
- 10.11. Høstvandring med fokus på bytrær i Oslo. Samarbeid med Norske landskapsarkitekters forening NLA, Oslo og Akershus. 61 påmeldte.
- 25. og 26.11. Grønn Galla 2009. Samarbeid med naml - norske anleggsgartnere, miljø- og landskapsentreprenører. I Oslo, 107 deltakere første dag og 86 andre dag.

Trygve Sundt
styrets leder

Tormod Sola
styrets nestleder

Per Rønningen
styremedlem

Jorun Hovind
styremedlem

Hege Gultvedt
styremedlem

Hege Abrahamsen
daglig leder